

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

ALKOLLÜ VE ALKOLSÜZ İÇECEKLER

● ● ● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Tarım Ürünleri Daire Başkanlığı

ALKOLLÜ VE ALKOLSÜZ İÇECEKLER

Tablo 1. Alkollü ve Alkolsüz İçeceklerin Gümrük Tarife Pozisyonları

Ürün Adı	GTP	
Alkolsüz İçecekler		
Mineral ve Gazlı Sular	2201	
Meşrubat	2202	
Alkollü İçecekler		
FERMENTE ALKOLLÜ İÇKİLER		
- Biralalar	2203	
- Şaraplar	2204	
- Aromatize Şaraplar	2205	
- Diğer Fermente Alkollü İçkiler	2206	
DİSTİLE ALKOLLÜ İÇKİLER		2208

Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Alkollü ve alkolsüz içecekler sektörü çok geniş bir ürün yelpazesine sahip bulunmakla birlikte, tüm ürünler İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde "Meşrubat, Alkollü İçkiler ve Sirke" başlığı altında 22'nci fasılda yer almaktadır.

DÜNYA TİCARETİ

2015 yılında değer bazında %5,9 oranında azalarak 17,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen dünya meşrubat ihracatını gerçekleştiren başlıca ihracatçı ülkeler; İsviçre (1,9 milyar dolar), Avusturya (1,8 milyar dolar), Almanya (1,5 milyar dolar), Hollanda (1,4 milyar dolar) ve ABD'dir (1,4 milyar dolar). Bu kategoride başlıca ithalatçı ülkeler ise 2,9 milyar dolar ile ABD ve 1,1 milyar dolar ile İngiltere'dir. Almanya, Kanada, Fransa ve Belçika ise bu ülkeleri izlemektedir.

2015 yılında yaklaşık 3,5 milyar dolar değerinde gerçekleşen dünya içme suyu ihracatında %24,8 pay ile ilk sırada Fransa yer almakta, bu ülkeyi Çin (%17,8), İtalya (%15,9) ve Belçika (%7,5) izlemektedir. En önemli ithalatçı ülke ise 3,6 milyar dolarlık içme suyu ithalatının %15,9'unu gerçekleştiren Hong Kong'dur. Bu ülkeyi 552 milyon dolar ithalat ile ABD ve 299 milyon dolar ithalat değeri ile Belçika izlemektedir.

Dünya alkollü içecekler dış ticaretinde ilk sırada şarap yer almakta; bu ürünü viski, likör ve votka gibi ürünlerin oluşturduğu distile alkollü içkiler grubu ve biralalar izlemektedir. Toplam alkollü içecekler dış ticaretinin büyük bir kısmını Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere gelişmiş ülkelerin kendi aralarında yaptığı ticaret oluşturmaktadır.

2015 yılında 31,8 milyar dolar seviyesindeki dünya şarap ihracatının değer olarak yaklaşık %29'unu 9,2 milyar dolar ile Fransa gerçekleştirmiştir. Bu ülkeyi 6 milyar dolar ile dünya şarap ihracatının %18,8'ini gerçekleştiren İtalya ve 3 milyar dolar ile %9,3'ünü gerçekleştiren İspanya izlemektedir. Aynı yıl en fazla şarap ithalatı gerçekleştiren ülkeler ise 5,6 milyar dolar ile ABD (%17), 4,5 milyar dolar ile İngiltere (%13,7) ve 2,8 milyar dolar ile Almanya (%8,3) olmuştur. Çin, Kanada, Japonya, Hong Kong ve Hollanda ise dünya ithalatında öne çıkan diğer başlıca ülkelerdir.

Tablo 2. Başlıca Ürünler İtibariyle Dünya Alkollü ve Alkolsüz İçecekler İhracatı (milyon \$)

GTP	Ürün Adı	2012	2013	2014	2015	2015 Pay (%)
2202	Meşrubat	16.180	17.855	18.697	17.600	18,3
2201	Mineral ve Gazlı Sular	3.054	3.395	3.654	3.459	3,6
	Alkolsüz İçecekler	19.234	21.250	22.351	21.059	22,0
2204	Şaraplar	33.233	34.939	34.791	31.843	33,2
2208	Distile Alkollü İçkiler	29.901	31.591	31.309	28.323	29,5
2203	Biralar	12.849	13.565	13.632	12.850	13,4
2206	Diğer Fermente Alkollü İçkiler	1.395	1.479	1.517	1.409	1,5
2205	Aromatize Şaraplar	499	570	560	448	0,5
	Alkollü İçecekler	77.876	82.143	81.809	74.872	78,0
Toplam	Alkollü ve Alkolsüz İçecekler	97.110	103.393	104.160	95.930	100

Kaynak: International Trade Centre (Trade Map)

2015 yılında gerçekleşen yaklaşık 12,8 milyar dolarlık toplam dünya bira ihracatının 2,5 milyar dolarını Meksika, 1,9 milyar dolarını Hollanda ve 1,3 milyar dolarını Belçika gerçekleştirmiştir. Almanya, İngiltere, ABD ve Fransa diğer önemli bira ihracatçısı ülkelerdir. Aynı yıl dünya bira ithalatında ise 4,7 milyar dolar ile dünya ithalatının %35'ini gerçekleştiren ABD ilk sırada yer almaktadır. Diğer önemli bira ithalatçısı ülkeler ise 652 milyon dolar ile Fransa ve 612 milyon dolar ile İngiltere'dir.

Distile alkollü içkiler dış ticaretinin büyük kısmı gelişmiş ülkelere gerçekleştirilmektedir. 2015 yılında 11,1 milyar dolarlık dünya viski ihracatının %54'ünü tek başına gerçekleştiren İngiltere, 6 milyar dolarlık ihracat ile en önemli ihracatçıdır. ABD, Singapur ve İrlanda ise viski ihracatında öne çıkan diğer başlıca ülkelerdir. 2015 yılında en fazla viski ithal eden ülkeler 2 milyar dolar ithalat ile ABD ve 854 milyon dolar ithalat ile Fransa'dır. Singapur, Almanya ve İspanya ise diğer önemli ithalatçılardır.

Distile alkollü içkiler içinde, yaklaşık 2,2 milyar dolar değerinde gerçekleşen 2015 yılı dünya votka ihracatında İsveç (%22,4), Fransa (%20,2), İngiltere (%7,7), Polonya (%6,7), Rusya Federasyonu (%5,5), Hollanda (%5,1) ve Almanya (%4,9) başlıca tedarikçilerdir. 3,2 milyar dolar değerindeki dünya votka ithalatında ise 1,6 milyar dolar ithalat ile ABD ilk sırada yer alırken; İngiltere, Fransa, Almanya ve Kanada onu izlemiştir.

Tablo 3. Başlıca Ülkeler İtibariyle Dünya Alkollü ve Alkolsüz İçecekler İthalatı (milyon \$)

Ülke Adı	2011	2012	2013	2014	2015	2015 Pay (%)
Alkolsüz İçecekler						
ABD	2.208	2.617	2.808	3.029	3.421	16,2
İngiltere	1.578	1.109	1.243	1.431	1.324	6,3
Belçika	946	963	991	1.154	1.039	5,1
Almanya	1.192	1.080	1.163	1.160	1.065	4,9
Kanada	747	809	871	933	941	4,5
Alkollü İçecekler						
ABD	15.404	16.046	16.664	17.358	18.036	23,3
İngiltere	7.467	6.849	6.964	7.158	6.511	8,4
Almanya	5.734	5.582	6.104	5.998	4.868	6,3
Çin	2.462	2.964	2.866	2.675	3.498	4,5
Kanada	3.250	3.390	3.488	3.399	3.170	4,1

Kaynak: International Trade Centre (Trade Map)

TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

Üretim

Türkiye, içme suyu ve maden suları açısından zengin kaynaklara sahip bir ülkedir. Ticari olarak içme suyu sektörü, ambalajı geri dönüşümlü ve geri dönüşümsüz sular ile maden sularını kapsamaktadır. Alp-Himalaya organik kuşağında bulunması hasebiyle Türkiye, maden suları açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Türkiye’deki maden sularının mineral konsantrasyonları oldukça yüksektir.

Yabancı ortaklı firmaların da faaliyette bulunduğu gazlı meşrubat sektöründe modern teknolojiler kullanılarak üretim gerçekleştirilmektedir. En fazla üretimi yapılan gazlı içecekler; kolalı, meyveli ve aromalı içeceklerdir.

Türkiye bira üretiminin tamamına yakını yurt içi tüketim amaçlı gerçekleştirilmekte ve kişi başına tüketime bağlı olarak üretimin de arttığı görülmektedir. Turizm sektöründeki gelişmeler de diğer içeceklerde olduğu gibi bira üretimini etkilemektedir. Şarap üretimi daha çok Marmara-Trakya, Ege ve İç Anadolu Bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Sektörde klasik üretim tesisleri ile birlikte, modern üretim tesisleri de faaliyet göstermektedir.

İçki sektöründe Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları çerçevesinde 20.01.2001 tarihinde yürürlüğe giren yasa ile distile alkollü içkiler başta olmak üzere bazı alkollü içkilerin üretim, ithalat ve ihracatındaki devlet tekeli ortadan kaldırılmıştır.

İhracat

Alkolsüz içecekler ihracatı içinde meşrubat sanayi ürünleri ihracatı önemli bir yer tutmaktadır. 2009 yılından itibaren düzenli bir artış seyri izleyen meşrubat ihracatı vesilesiyle 2015 yılında 145,5 milyon dolar döviz girdisi elde edilmiştir. Yaklaşık %18 pay ile en fazla ihracat yapılan ülke olan Irak’a 26,1 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiş; bu ülkeyi 17,2 milyon dolar (%11,8 pay) ile Suriye ve 12,9 milyon dolar (%8,9 pay) ile KKTC izlemiştir.

2015 yılında %13,7 artışla 62,2 milyon dolar seviyesinde gerçekleşen memba suyu ve soda ihracatının %20,6’sı Birleşik Arap Emirlikleri’ne, %20,4’ü İngiltere’ye ve %17’si Almanya’ya gerçekleştirilmiştir. İsrail, KKTC, Suudi Arabistan ve Suriye ise bu ülkeleri takip etmiştir.

Tablo 4. Başlıca Ürünler İtibariyle Türkiye’nin Alkollü ve Alkolsüz İçecekler İhracatı

GTP	Ürün Adı	2013		2014		2015	
		1000 L	\$1000	1000 L	\$1000	1000 L	\$1000
2202	Meşrubat	176.031	127.075	217.702	153.304	239.325	145.507
2201	Mineral ve Gazlı Sular	250.818	44.656	297.822	54.673	361.137	62.183
	Alkolsüz İçecekler	426.849	171.731	515.524	207.977	600.462	207.689
2203	Biralar	101.333	69.363	86.538	59.296	72.723	46.962
2208	Distile Alkollü İçkiler	4.996	33.583	3.812	39.282	2.539	45.301
2204	Şaraplar	3.018	11.663	3.091	11.161	3.037	10.543
2206	Diğer Fermente Alkollü İçkiler	109	600	124	600	90	455
2205	Aromatize Şaraplar	0,4	4	9	28	6	31
	Alkollü İçecekler	109.456	115.213	93.575	110.366	78.395	103.292
Toplam	Alkollü ve Alkolsüz İçecekler	536.305	286.944	609.099	318.343	678.857	310.981

Kaynak: TÜİK

Alkollü içecekler içerisinde ülkemizin en önemli ihrac kalemini bira oluşturmakta, 2015 yılında bira ihracatı karşılığı yaklaşık 47 milyon dolarlık döviz girdisi elde edilmiştir. Birleşmiş Milletler ambargosu nedeniyle 2002 yılı ve öncesinde bira ihracatı yapılamayan Irak, sonraki yıllarda en önemli ihrac pazarımız olmuştur. Nitekim 2015 yılında bira ihracatımızın %32,6'sı bu ülkeye yönelmiştir. Irak'ı yaklaşık 5,9 milyon dolar ihracat ile KKTC, 3,5 milyon dolar ihracat ile Azerbaycan izlemiştir. Lübnan, Birleşik Arap Emirlikleri, Kanada ve İngiltere ise 2015 yılında en fazla bira ihracatı gerçekleştirilen diğer ülkeler olmuştur.

Distile alkollü içecekler içinde yer alan ve biradan sonra en fazla ihracat gerçekleştirilen ürün olan rakı, yurt dışında ağırlıklı olarak Türk ve komşu ülke vatandaşlarının yoğun yaşadığı ülkelerde tüketilmektedir. 2015 yılında 43,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşen rakı ihracatında KKTC (15,9 milyon dolar), Almanya (14,9 milyon dolar), Gürcistan (2,4 milyon dolar), Irak (2,1 milyon dolar), Avusturya (1,4 milyon dolar), Bulgaristan (1,4 milyon dolar) ve İngiltere (1,2 milyon dolar) en önemli ihrac pazarlarımızdır.

Şarap ihracatı ise, 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla değer bazında %6 oranında azalarak 10,5 milyon dolara gerilemiştir. Aynı yıl 1,9 milyon dolar ihracat gerçekleştirilen KKTC toplam şarap ihracatından aldığı %17,8 pay ile en fazla şarap ihracatı gerçekleştirilen ülke olmuştur. Bu ülkeyi 1,5 milyon dolar ile Belçika (%13,8 pay) ve 1,2 milyon dolar ihracat ile İngiltere (%11,3 pay) izlemiştir.

Tablo 5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Alkollü ve Alkolsüz İçecekler İhracatı (1000 \$)

Ülke Adı	2011	2012	2013	2014	2015	2015 Pay (%)
Alkolsüz İçecekler						
Irak	11.190	17.317	25.332	29.194	27.742	13,4
Almanya	15.812	16.407	18.535	21.897	20.048	9,7
Suriye	70	473	10.145	19.192	19.236	9,3
B.A.E.	3.930	4.758	7.757	11.849	17.377	8,4
İsrail	2.753	4.734	9.639	14.845	16.234	7,8
Alkollü İçecekler						
K.K.T.C.	17.683	19.455	21.955	24.943	25.295	24,5
Irak	27.633	35.322	31.839	25.129	17.391	16,8
Almanya	10.472	9.933	12.094	14.221	16.451	15,9
Azerbaycan	6.031	7.043	7.211	5.420	4.306	4,2
İngiltere	2.798	2.761	3.704	3.091	4.144	4,0

Kaynak: TÜİK

İthalat

2015 yılında %4 artışla 71,1 milyon dolar düzeyinde gerçekleşen meşrubat ithalatının %55,7'si Avusturya'dan (39,6 milyon dolar) gerçekleşirken; bu ülkeyi İsviçre (%13,8), Hollanda (%12,7), Almanya (%2,8), ABD (%2,5) ve Belçika (%1,8) izlemiştir.

Son yıllarda ağırlıklı olarak ülkemizdeki yabancı turistlerin tüketimine yönelik içme suyu ve maden suyu ithalatının da gerçekleştirildiği görülmektedir. 2015 yılı ithalatı önceki yıla kıyasla %21 artarak yaklaşık 3 milyon dolar değerinde gerçekleşen mamba suyu ve soda ithalatının %39,5'ini İtalya'dan, %25,8'ini Fransa'dan ve %14,6'sını Gürcistan'dan yapılan ithalat oluşturmuştur.

Tablo 6. Başlıca Ürünler İtibariyle Türkiye'nin Alkollü ve Alkolsüz İçecekler İthalatı

GTP	Ürün Adı	2013		2014		2015	
		1000 L	\$1000	1000 L	\$1000	1000 L	\$1000
2202	Meşrubat	59.987	68.567	46.080	68.388	53.907	71.102
2201	Mineral ve Gazlı Sular	3.282	3.262	2.991	2.467	4.122	2.975
	Alkolsüz İçecekler	63.269	71.829	49.071	70.855	58.030	74.076
2208	Distile Alkollü İçkiler	10.328	108.358	13.279	132.298	5.729	125.055
2204	Şaraplar	1.934	9.646	2.724	15.528	2.203	11.386
2203	Biralar	3.280	5.090	4.912	7.225	6.870	9.018
2206	Diğer Fermente Alkollü İçkiler	577	1.277	909	1.757	905	1.699
2205	Aromatize Şaraplar	270	759	290	746	231	511
	Alkollü İçecekler	16.390	125.130	22.114	157.554	15.938	147.670
Toplam	Alkollü ve Alkolsüz İçecekler	79.659	196.959	71.185	228.409	73.968	221.746

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin ithal ettiği distile alkollü içecekler içinde ilk sırada yer alan viski ithalatı 2015 yılında 82 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiş, en fazla ithalat 58,9 milyon dolar (%71,8 pay) ile İngiltere ve 22 milyon dolar (%26,8 pay) ile ABD'den yapılmıştır. Viskiden sonra en fazla ithal edilen distile alkollü içecek 18,3 milyon dolar ithalat ile votka olurken, İsveç (7,7 milyon dolar, %42 pay), İngiltere (4,9 milyon dolar, %26,6 pay) ve Polonya (1,1 milyon dolar, %6,2 pay) en fazla ithalat gerçekleştirilen ülkelerdir. 2015 yılı itibarıyla 11,4 milyon dolar düzeyindeki şarap ithalatında ise Fransa (%54 pay), İtalya (%23,7) ve Şili (%11,9) başlıca tedarikçilerdir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr
<http://blog.ibp.gov.tr>
Çağrı Merkezi: 444 43 63